

atvnt+

Ochutnal
atmosféru na startu,
příští rok by si chtěl
přičichnout i v cíli

Vojenský policista nadporučík Lukáš Kvapil sice pro zranění Dakar nedokončil, i tak mu ale tato náročná soutěž dala mnoho

Ochutnal atmosféru na startu,

příští rok by si chtěl přičichnout i v cíli

Lukáš Kvapil věřil, že druhá etapa na Dakaru nebude patřit k těm smolným. Měl právě za sebou pomoc zraněnému italskému závodníkovi. „Najednou jsem na zemi uviděl ležící motorku a vedle ní bezvládně zabahněné tělo. V tu chvíli jsem přestal závodit, projevil se u mne vojenský dril. Na centrální pult jsem nahlásil podrobnosti nehody, zajistil místo havárie a poskytl raněnému závodníkovi první pomoc,” popisoval později.

Lukáš měl za sebou tři hodiny strávené na slunci při teplotách kolem čtyřiceti stupňů celsia, kdy neměl co pít. Čekal na příjezd záchranářů a pak řídil projíždějící auta, aby zdravotníci mohli zraněného ošetřit a naložit. To všechno ho připravilo o notnou dávku sil. Navíc trať byla po průjezdu velkého množství vozidel hodně zdevastovaná. Projel druhý kontrolní bod a ze všech sil se snažil soustředit na dokončení etapy. Teď šlo jen o to, aby se mu to povedlo. Organizátoři by mu v další etapě ztracený čas odečetli.

Smůla schovaná pod pískem

Jakmile ale kolo jeho stroje uvízlo v díře zasypané jemným pískem, bylo mu jasné, že smůla na něj čekala právě tady a že si kalich hořkosti bude muset vypít až do dna. Při pádu si nepříjemně poranil obličej a vykloubil rameno. Měl otřes mozku. Za této situace mu nezbývalo nic jiného, než hodit ručník do ringu. Vrtulník ho dopravil do bivaku, kde v bolestech čekal několik hodin na přepravu do místní nemocnice.

Operaci se ale rozhodl podstoupit až po čtyřech dnech doma, v Ústřední vojenské nemocnici v Praze Střešovicích. „Když mi nadporučík Kvapil zavolal a řekl mi, co se stalo, neváhal jsem kontaktovat ředitele Ústřední vojenské nemocnice. Celou jeho náročnou přípravu jsem sledoval a po zjištění detailů nehody jsem si byl vědom toho, že bude potřebovat intenzivní a kvalitní lékařskou péči,” upřesnil náčelník Vojenské policie, brigádní generál Pavel Kříž.

„Je to nejextrémnější a nejtěžší závod na světě a my všichni závodníci do toho jdeme s rizikem. Závodní trať se mění každým okamžikem. Působí na ni spousta vlivů, počínaje podnebím a konče projetím velkého množství závodní techniky. To všechno dává účastníkům pořádně zabrat. Takovéto situace nelze nijak ovlivnit. To, co pro někoho může představovat ukončení závodu, nemusí pro druhého nic znamenat,” vysvětluje osudovost kritického okamžiku Lukáš Kvapil.

Tento inkriminovaný moment sledovala s obavami i Lukášova rodina. Moderní technologie v tomto závodě umožnily, že ho mohli fanoušci a všichni blízcí sledovat online. „Reakce na sociálních sítích, kdy jsem stál skoro tři hodiny a nikdo nevěděl, co se děje, dala všem, kdo mně drželi palce, pořádně zabrat. Ulevilo se jim, až když viděli, že jsem se rozjel. Bohužel se můj bod zastavil před cílem a poté přišla zpráva o mém zranění.“

Ocenění od ministra

Lukáš Kvapil projevil po návratu do České republiky notnou dávku skromnosti. A to i v okamžiku, kdy ho v Ústřední vojenské nemocnici navštívil ministr obrany Martin Stropnický, aby mu poděkoval za pomoc při záchraně italského závodníka a předal mu věcný dar.

Podle Lukáše by prý něco podobného udělal každý. „Během samotného závodu si jdu jednotliví závodníci po krku, pokud je to ale skutečně potřeba, tak si navzájem pomáhají. Je to tak těžký závod, že jsme kolikrát odkázáni jen na sebe. Jsem přesvědčený, že podobné jednání je projevem každého závodníka.“

„Většina lidí, kteří udělají tak velkou věc, o ní pak hovoří velice skromně. Jsem rád, že Lukáš je také takový,“ zdůraznil Martin Stropnický. „Často se říká, v jakém stavu je anebo není naše armáda. Po lidské stránce je na tom ale v každém případě výborně. Lukášův čin, stejně jako činy příslušníků Armády České republiky, jsou toho důkazem.“

Jako rocková hvězda

Lukáš znal Dakar z televize a z vyprávění účastníků. Samotný prožitek prý překonal jakékoliv jeho představy. „Byl to nezapomenutelný zážitek stát na startovní rampě a vnímat davy fanoušků, kteří byli velmi příjemní a disciplinovaní. Zastavit a nechat udělat některého z diváků selfčko bylo pro ně splněním

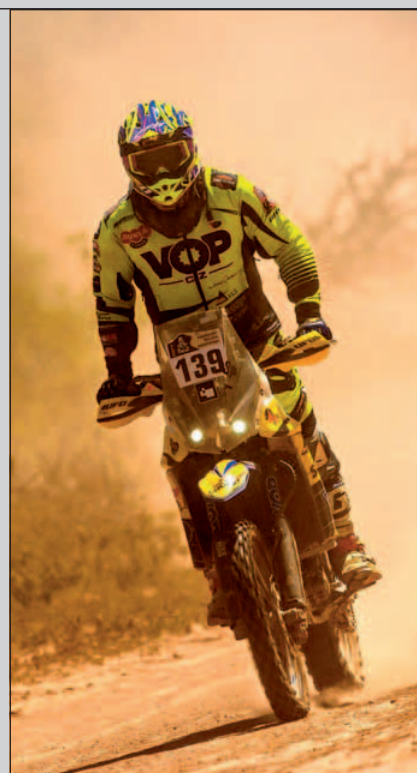
snem. Byl to neskutečný zážitek. Připadal jsem si jako rocková hvězda. Fanoušci dokázali předvést neskutečnou atmosféru.“

Pokud chtěl Lukáš startovat na Dakaru, byl jednou z podmínek start v kvalifikačním závodě Dakar Series, které se jedou po celém světě prakticky po celý rok. Zvolil si Maroko. Bylo totiž nejbližší a i termínově mu nejvíce vyhovovalo. Byl prý to takový malý Dakar. „Pořadatelé připravili stejné podmínky v technické a navigační specifikaci. Pro nás závodníky byly pozitivní menší porce kilometrů. Obtížnost ale byla srovnatelná s Dakarem v Jižní Americe. Ze sto dvaceti účastníků se mi podařilo se umístit v první padesátce. Toho si cením.“

Asi není žádným tajemstvím, že při Dakaru se hrává nemalou roli štěstí. Nesmí se porouchat technika, člověk nesmí mít nehodu. Nesmí zabloudit atd. Prakticky každý ze závodníků má nějaký ten svůj talisman. Lukáš dostal od manželky symbol konika na motorku. Navíc měl osobní dárek na krku.

Přestože mu ale štěstí nepřálo, dávný sen se mu podařilo naplnit. Postavil se na start Dakaru. „Musím poděkovat resortu a Pavlovi Kubičkovvi za tento splněný sen. A co mi to dalo? Ujistění, že na to mám, že moje příprava se ubírala tím správným směrem. Fyzicky a psychicky jsem byl skvěle připraven. Bohužel jsem nemohl ukázat, co všechno ve mně je. Jsem ale přesvědčený, že bych se bez váhání zachoval znovu stejně,“ zdůrazňuje Lukáš. „Dakar je můj svět a život. Udělám vše, abych se probodoval i na příští ročník a konečně zažil i ty pocity, které mají účastníci v cíli. V přípravě nemám, co měnit. Měl jsem ty nejlepší podmínky armádního výcviku a tréninkových metod ASC Dukla Praha. Jediné, co změním, že budu reagovat na vývoj v oblasti techniky. Tyto záležitosti bych rád představil na výstavě Motosalon v březnu v Letňanech.“

**Text: Vladimír Marek,
foto: archiv Lukáše Kvapila**

A fakta

Lukáš Kvapil absolvoval vojenskou základní službu u Hradní stráže. Již jako profesionální voják zde zajišťoval doprovod na motorkách zahraničních delegací a prezidenta republiky. V rámci kariérního růstu později postoupil k ochranné službě Vojenské policie. Zde zajišťoval nejenom doprovod na motocyklu, ale i jízdu ve speciálních vozidlech a samotnou osobní ochranu. Prošel i celou řadou zajímavých kurzů. V německém Hechlingenu absolvoval výuku v ovládání motocyklů BMW a na okruzích v Brně a Mostě řešení krizových situací ve vysokých rychlostech. Ve francouzském Miramasu pak zvládnutí techniky jízdy s pancéřovými vozidly BMW.

Z řadového motorkáře se u Vojenské policie vypracoval až na náčelníka pracoviště výcviku oddělení doprovodů Velitelství ochranné služby VP. Zapojil se i do zahraničních misí. Konkrétně v roce 2004 působil v Iráku jako instruktor výcviku střelecké a taktické přípravy. O rok později se do této země vrátil jako součást týmu osobní ochrany. V roce 2011 pak sloužil v Afghánistánu v rámci zabezpečení osobní ochrany velitele kontingentu a zaměstnanců Ministerstva zahraničí České republiky.

Česká republika zahájila naplňování Rotační iniciativy společným cvičením s litevskými jednotkami

Z podnětu České republiky vznikla Rotační iniciativa zemí Visegrádské skupiny – V4 v Pobaltí. Ta má demonstrovat připravenost států V4 podílet se na obraně našich spojenců v tomto regionu.

„Jde o aktivitu, která je plně kompatibilní s alianční iniciativou Posílené předsunuté přítomnosti a doplňuje ji. Na jejím základě budou v průběhu letošního roku postupně po sobě v Pobaltí, v rámci příslušných čtvrtletí, cvičit jednotky zemí V4 do velikosti roty,“ uvedl ministr obrany Martin Stropnický. Výcvik a cvičení se mohou odehrávat jak s hostitelskou zemí, tak i formou účasti na jiných mnohonárodních cvičeních v regionu. První zemí, která zahájila na základě Rotační iniciativy společné cvičení s litevskými jednotkami v Pobaltí, je právě ČR.

Od roku 2018 se chce Česká republika rovněž zapojit do alianční Posílené předsunuté přítomnosti (EFP). Ta byla schválena na summitu NATO ve Varšavě v červenci minulého roku.

V neděli 8. ledna vyjela z železniční stanice Bučovice vlaková souprava, která převázela vojáky rotního úkolového uskupení 74. lehkého motorizovaného praporu s technikou na téměř tříměsíční cvičení s názvem Training Bridge 2017.

Vlak zamířil do pobaltské Litvy, na vlakové nádraží města Šestokai.

Lze říci, že samotný přesun byl po předcházejícím plánování zahájen už ve středu 4. ledna, kdy se za přítomnosti zástupce velitele pozemních sil AČR plukovníka Ivo Střechy uskutečnil v Bučovících

závěrečný nástup jednotky spojený s dokladem o připravenosti k plnění úkolů v Litvě.

Cílem tohoto cvičení je především prověřit vedení taktických činností a přizpůsobit výcvik nelehkým klimatickým podmínkám, zabezpečit logistickou podporu jednotky a získat v Litvě maximum zkušeností a poznatků z výcviku v mezinárodním prostředí. To se hodí hlavně nováčkům, kteří byli nedávno začleněni do jednotek.

Většinu vzdálenosti do litevské posádky v Klaipedě překonalo 112 příslušníků rotního úkolového uskupení právě vlakem, ale posledních asi 320 kilometrů

prověřilo především řidiče techniky. To proto, že museli do cíle bezpečně dojet po vlastní ose.

„Za doprovodu litevské vojenské policie jsme zvládli poslední úsek přesunu asi za 8 hodin, takže jsme do Klaipedy dorazili ve dvě hodiny po půlnoci 11. ledna,“ vysvětlil velitel jednotky kapitán Miroslav Maixner.

V ten den odpoledne oficiálně přivítal cvičící v dočasném působišti ministr obrany Litvy Raimundas Karoblis. Za českou stranu byl na společném nástupu českých a litevských vojáků přítomen přidělenec obrany České republiky pro Litvu, Lotyšsko a Estonsko se sídlem ve Vilniusu podplukovník Tomáš Říman.

Podle něho si litevští partneři velmi váží výcvikové aktivity zemí V4, kterou právě příslušníci Armády České republiky v Litvě zahájují. Vedle významu a konkrétního přínosu společného výcviku je nutné ji vnímat i jako jedinečnou příležitost, již toto cvičení přináší pro navázání přímých profesních a přátelských vztahů mezi našimi a litevskými kolegy. „To je pro naši další spolupráci vždy nejcennější,“ domnívá se podplukovník Říman.

V následujících dnech už rotní úkolové uskupení zahájilo výcvik v litevských vojenských výcvikových prostorech Pabrade a Kairiai.

Do nedalekého výcvikového prostoru Kairiai vojáci vyrazili po nezbytném poučení o bezpečnosti poprvé v pátek 13. ledna. V první fázi museli cvičící zvládnout společnou práci ve štábech a výcvik na národní úrovni, kdy každá jednotka vedla přípravu, tak jak je zvyklá při cvičeních doma. Až po zvládnutí

této části na ni navázala přímá součinnost české a litevské jednotky při výcviku v terénu.

„Naše a litevské vojáky čeká v nadcházejících týdnech celá řada náročných úkolů, a to v dost obtížných klimatických podmínkách zimního Baltu. Díky vysoké vlhkosti je v Litvě zima více „vlezlá“. Pořádná zima bude v Pabrade, v týdnu od 26. února, ve kterém tam budeme cvičit, hlásí až -20°C,“ řekl kapitán Miroslav Maixner před zahájením společného výcviku.

V následujícím týdnu ve vojenském výcvikovém prostoru Kairiai cvičila část rotního úkolového uskupení zaujetí obrany družstvem a vybudování základny čety. Nezbytnou součástí tvrdého výcviku v drsných klimatických podmínkách bylo i přenocování v nehostinném terénu. Výcvik se postupně zintenzivňoval, a také zátěž na jednotlivce den ode dne narůstala.

Počátkem února měli vojáci rotního úkolového uskupení Training Bridge 2017 za sebou první bojové střelby na litevském území. Byla jimi zároveň ukončena fáze výcviku zaměřená na přípravu jednotky na stupni družstvo. Od této chvíle se další výcvik odehrával již v četách.

„Cvičili jsme, jakým způsobem zaujmout obranu. Vyhloubili jsme okopy pro ležícího, klečícího a stojícího střelce. Vybuďovali spojovací okopy a samozřejmě vše zamaskovali,“ přiblížil jeden z úkolů 2. čety rotního úkolového uskupení na cvičení Training Bridge 2017 její velitel poručík Jakub Kružík.

Čeští vojáci budou se svými litevskými kolegy cvičit až do 20. března, kdy by pro ně mělo cvičení Training Bridge 2017 na území Litvy skončit. V té době štafetu převezmou vojáci dalšího ze států Visegrádské čtyřky – příslušníci Ozbrojených sil Slovenské republiky.

**Text: Miroslav Šindelář,
foto: archiv jednotky**

Príslušník 22. základny vrtulníkového letectva zachránil muži život při dopravní nehodě

Všiml si skvrny v poli

Konec prosince je hektický. Vánoční nákupy, poslední přípravy a k tomu všemu řada pracovních povinností, které nepočkají. Při své ranní cestě do práce na trase Třebíč – Náměšť nad Oslavou zaznamenal major Petr Žďánský z 22. základny vrtulníkového letectva Sedlec, Vícenice u Náměště nad Oslavou tmavší skvrnu na poli asi padesát metrů od komunikace. Ukázalo se, že se jedná o havarovaný automobil, ve kterém se nacházel zraněný a podchlazený muž.

Major Petr Žďánský ihned zahájil úkony první pomoci, jelikož měl mladý řidič otevřenou zlomeninu ruky, krvácel a byl silně podchlazený. Poté vytočil tísňovou linku 112 a čekal se zraněným do příjezdu záchranných jednotek. Na místo se první dostavili hasiči z Náměště nad Oslavou, kteří si zraněného mladíka převzali do péče. „Jsem zvyklý si během jízdy dávat pozor na zvěř, proto jsem si automobilu v poli všiml, i když byl mimo světelný úhel. Odstavil jsem své auto na bezpečném místě a šel jsem se podívat, co se stalo. Ve vozidle, které leželo na střeše, jsem našel mladíka, který byl při vědomí, ale podchlazený. Ihned jsem se snažil zjistit situaci. Všiml jsem si ošklivé zlomeniny ruky, která navíc krvácela, tak jsem ji zaškrtil mikinou a následně vytočil „sto dvanáctku“ a čekal na příjezd záchranářů,“ uvedl záchránce.

Pomohl i kurz S.E.R.E

Major Petr Žďánský má se záchranářskou činností své zkušenosti. V minulosti poskytoval pomoc při jiné dopravní nehodě, při které byl sražen cyklista.

A fakta

Kurz S.E.R.E má tři úrovně, od nejjednoduššího stupně A, po nejobtížnější stupeň C. Poslední zmíněný obsahuje zejména schopnost přežití v okolním prostředí, přežití při existenci vnější hrozby (vyhýbání se nepřátelským silám, přežití v zajetí, odolávání zneužití při zajetí, únik ze zajetí, příprava na vyzvednutí záchrannými silami a spolupráce se záchrannými silami). Trvá dva týdny a vyvrcholí simulovaným, nejméně dvanáctihodinovým zajetím. V rámci závěrečné fáze je účastník uveden do stavu, který navozuje skutečné bojové nasazení vedoucí do stavu „bojového vyčerpání“. Vzhledem k náročnosti kurzu jsou studenti během celého výcviku pod nepřetržitým monitoringem a pod odborným dohledem lékařů i psychologů.

Navíc se zúčastnil několika zahraničních misí. Příslušníci AČR prochází před vysláním do mise náročným výcvikem, jedním z nich je rovněž zdravotnický kurz a speciální kurz přežití S.E.R.E B, C (Survival, Evasion, Resistance, Extraction, tedy přežití, vyhnutí se (zajetí), odolávání nátlaku a vyproštění) ve výcvikovém středisku ve Vyškově. Právě získané dovednosti se posléze dají využít i v soukromém životě. Kurz vás připraví nejen na základy první pomoci, ale, co je podstatnější, umožní skvěle zvládat stres a zorientovat se v neznámém terénu a prostředí. A to je při dopravní nehodě podstatné. Zachovat chladnou hlavu a rychle jednat.

Voják i ekonom

„Když vyrůstáte v prostředí, kde matka je u vězeňské služby a otec u policie, máte k uniformám blízko,“ uvedl major Žďánský co ho mimo jiné přivedlo do armády. Po základní škole se vydal na vojenské gymnázium v Moravské Třebové a poté vystudoval Vysokou vojenskou školu pozemního vojska ve Vyškově. Celou svojí vojenskou kariéru pracuje na pozici náčelníka ekonomického oddělení (finanční služby)

a i přes zejména kancelářskou činnost v sobě vojáka nezapře, dále se vzdělává, absolvuje řadu kurzů a samozřejmě si neustále zlepšuje fyzickou kondici. Oporou v tom všem mu je zejména jeho rodina, tedy manželka, syn a dcera.

Text: Michal Voska,
foto: archiv majora Žďánského

Zdokonalovací výcvik u 7. mechanizované brigády

Sibiriáda

ovládání. Sibiriáda byla organizována nejzkušenějšími vojáky útvaru a to za pomoci instruktorů ze štábu praporu i ostatních rot. Svou nezastupitelnou roli sehráli také absolventi výškovského kurzu Komando, kteří nováčkům předávali své zkušenosti při současně probíhajícím zaměstnání.

Od jednotlivce až po družstvo

Samotná příprava byla především zaměřena na výcvik jednotlivce, avšak v některých taktických činnostech byly probírány i činnosti sekce, roje a družstva. Ve střelecké přípravě udělali nováčci obrovský pokrok. Instruktoři s vojáky trénovali základy bojových drillů, taktickou, spojovací, topografickou a zdravotní přípravu i přežití v tísni, které vždy zakončili menším praktickým přezkoušením. I přes vyčerpávající zaměstnání se každý nováček den za dnem zlepšoval, dařilo se dosahovat lepších tréninkových časů, ladit případné chyby a napříště se jim vyvarovat.

Snažili se přiblížit realitě

„Při těchto komplexních zaměstnáních jsme se snažili přiblížit realitě boje, kde jsou vojáci vystavováni velkému fyzickému a psychickému tlaku,“ uvedl rotmistr Martin Kapušňák. „Především fyzicky byl výcvik hodně náročný. Jsem rád, že jsme všichni bez větších problémů vydrželi až do konce. Sice jsem hned po nástupu k útvaru něco takového nečekal, ale hodně nám to všem pomohlo. Nejvíce mne však překvapil přístup instruktorů, kde byla po celou dobu vidět snaha nás něco naučit,“ hodnotil přípravu jeden z účastníků.

Text a foto: Michal Voska

Příprava jednotlivce, ale i družstva je vždy otázkou schopností instruktorů s ohledem na budoucí úkoly, které nováčky v jejich kariéře čekají. Pro ty, kteří nastupují k 71. mechanizovanému praporu s předchozím základním výcvikem ve Vyškově je organizována čtrnáctidenní, intenzivní zdokonalovací příprava.

Název Sibiriáda vychází z historického názvu útvaru a současně upozorňuje, že její absolvování nebude zrovna jednoduché. V tomto případě šlo o celou řadu zaměstnání v nehostinných podmínkách srubového tábora na Libavě. Vojáky čekala vyčerpávající, fyzicky i psychicky náročná příprava ve sněhu a teplotách hluboko pod nulou. Přestože dosud ne všichni byli vybaveni povinnou výstrojí normou, úkoly na ně kladené splnili beze zbytku.

Prohlubovali si znalosti

Čtrnáctidenní intenzivní nepřetržitý vojenský výcvik tak byl věnován především prohloubení a upevnění čerstvých vojenských vědomostí, dovedností a návyků vševojskové a odborné přípravy, získaných v základním výcviku. Mimořádná pozornost byla rovněž zaměřena na manipulaci s útočnou puškou CZ 805 Bren a pistolí CZ 75 SP-01 Phantom a jejich

A fakta

71. mechanizovaný prapor „Sibiřský“ vznikl 1. října 1994 reorganizací 4. mechanizovaného pluku. Zpočátku působil v posádce Hodonín, z níž byl v roce 1997 přemístěn do Hranic. Jedná se o vševojskový mechanizovaný útvar, jenž může v útoku plnit primární úlohu prvo-sledového útvaru a v obraně může být použit jako záloha velitele brigády či brigádního úkolového uskupení. Prapor se vyznačuje vysokou pohyblivostí, velkou palebnou silou a schopností rychlých přesunů. Může být nasazen i k posílení ochrany státní hranice při její uzavěře, ke střežení důležitých objektů nebo při živelných pohromách, v mírových, záchraných a humanitárních operacích, stejně jako při jiných nestandardních operacích mimo území naší republiky. Základní strukturu útvaru tvoří velitelství, tři mechanizované roty s bojovými vozidly pěchoty BVP-2, minometná baterie s taženými 120mm minomety vz. 82, velitelská rota, rota logistiky a obvaziště.

Představujeme vojenské profese

Ženista

Zabezpečit pohyb a ochranu vlastních vojsk nebo naopak ztížit nebo znemožnit pohyb nepřítele. To jsou ženisté. Jsou to vojáci, bez nichž se žádná armáda neobejde. Umí vládnout těžkou technikou, stavět mosty, ale například i likvidovat pomocí trhavin cokoliv, co překáží. Jedním z nich je i rotmistr Oto Svoboda, zástupce velitele 2. ženijní čety, ženijní roty u 151. ženijního praporu, který je v armádě jedenáct let a jako ženista začal opravdu od píky.

„Profese ženisty obsahuje hodně činností,“ říká třiatřicetiletý rotmistr Oto Svoboda. „Pokládání minových polí, jejich odminování nebo vytváření průchodů v nich, příprava a údržba cest pro přesuny jednotek, odstraňování nepřátelských zářarů nebo vytváření vlastních, třeba pomocí náloží, popřípadě

těžké techniky, staví pontonové mosty, ale i ochranné stavby od zákopů až po betonové bunkry. Tyto činnosti jsou specializované, a proto se ženijní jednotky člení podle zaměření. Máme například stavební rotu, pontonovou rotu nebo rotu EOD (Explosive Ordnance Disposal) a další.“

Z Vrchlabí do Bechyně

„K armádě mě vlastně přivedl táta. Nebyl profesionál, ale když si vzpomenu na svoje klukovská léta, často nám o vojně rád vyprávěl, když sloužil jako základák. Asi proto jsem se rozhodl vstoupit do armády,“ vzpomíná na své rozhodnutí rotmistr Svoboda. „Vyrůstal jsem ve Vrchlabí, v podhůří Krkonoš. Přes léto jsme museli s bratry připravovat dřevo na zimu a v zimě pak denně odklízet sníh z ne zrovna krátké příjezdové cesty. Proto když napadl sníh, dost jsem ho nenáviděl, ale na druhou stranu jsme si se sněhem taky dost užili, především stavění bunkrů a tunelů. Řekl bych, že to byla slušná příprava na práci ženisty. Takže když jsem dostal při náboru nabídku jít k ženistům, neváhal jsem.“

Po všech formalitách, které jsou nutné pro vstup do armády, následoval klasický výcvik ve Vyškově a pak nástup k útvaru. „Po prvních čtrnácti dnech v Bechyni jsem odjel na kurz ženisty zpět do Vyškova, který vám dá, jestli ne všechno, tak určitě téměř všechno, co potřebujete vědět o práci ženisty,“ konstatuje Svoboda. „Začíná se na učebně, pak následují práce v terénu, na cvičišti.“

Budovat – ničit – těžit

Práce ženisty v sobě ukrývá mnoho činností. „A to je to, co mě na této profesi asi nejvíc baví,“ pokračuje usmívající se rotmistr. „Nejsem na rotě, která je specializovaná přímo na jednu ženijní oblast, u nás je záběr poměrně široký. Zabýváme se třeba vyhledáváním IED (Improvised Explosive Device – improvizované výbušné systémy), pokládáním minových polí nebo trhacími pracemi. Ale máme na rotě i ženijní průzkum a potápěče. Podle mě se profese ženisty dá zjednodušeně vystihnout slovy – budovat, ničit, ale i těžit, respektive získávat materiál.“ K práci ženisty totiž nutně patří i obstarání materiálu, který bude ke své práci potřebovat. Jedná se například o těžbu kamene, dřeva nebo zeminy. „K tomu je ale zapotřebí technika a ženijní specialisty například ze stavební roty,“ vysvětluje rotmistr Svoboda. „Když například pontonová rota staví mosty, dodá techniku a velení, a nás z ženijní roty může použít jako manuální sílu. V těchto případech oni mají know-how, a my máme ruce.“

Za každého počasí, ve dne v noci

„Ženisté plní úkoly za každého počasí stejně jako všichni ostatní vojáci,“ říká ženista. „V mrazu, v dešti, nebo naopak ve vedrech, ale i ve dne nebo v noci. S tím se musí při této profesi počítat.“

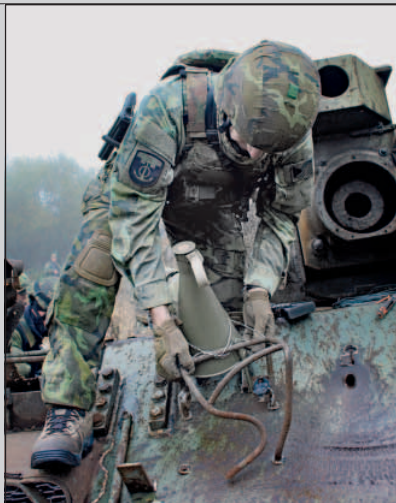
„Mojí výhodou je, že netrpím zimou, tak se nemusím moc oblékat,“ vysvětluje voják. „Určitě se ale vyplatí, aby si každý na sobě vyzkoušel, které výstrojí součástky mu za daného počasí vyhovují, protože pokud se obléknu jako sněhulák, tak se ani nepohnu přes veškerý materiál, co ještě na sobě musím mít.“

Při této náročné fyzické práci, nebo když se pracuje s těžkou technikou, popřípadě s trhavinami, se samozřejmě musí dodržovat všechna bezpečnostní opatření. „Ženista má na sobě strašně moc výstroje, a potřebuje ke své práci hodně materiálu, který musí mít při ruce. Proto je nezbytné opravdu všechno předem zkontrolovat. A musím říct, že přesto, že se některé práce můžou zdát hodně nebezpečné, tak při dodržení bezpečnostních opatření nedochází prakticky k žádným úrazům,“ dodává Svoboda.

Sehranost týmu je základ

„Na sehranosti stojí vždycky celá akce,“ připomíná rotmistr. „Většina činností se odehrává v takovém prostředí, kde každý musí vědět, kde je jeho místo a co má dělat. Na tom závisí úspěch celé akce. Občas může povel při práci překážet. Tím mám na mysli samozřejmě práce, kdy je riziko zranění minimální, nebo kde činnost jednoho vojáka neovlivňuje činnost druhého. Pak jsou ale naopak činnosti, při kterých musí povel přijít ve správný čas tak, aby všichni pracovali spolu a najednou. Třeba při stavbě pontonového mostu.“

Důležité pro celý tým je, aby všichni dokázali pochopit úkol. A tady hraje roli velitel. „V prvé řadě musím úkol rozumět sám, pak jsem schopen dát klukům potřebné informace. Zkrátka musím vědět, že pochopili, co po nich chci,“ zdůrazňuje zástupce velitele ženijní čety. „Potřebuji si hlavně ujasnit, kolik

mám času, kolik lidí mám k dispozici, jaký potřebuji materiál a jestli ho mám, nebo si ho budu muset opatřit. Pak si udělám záměr, a pokud bude potřeba více pracovních skupin, svolám si lidi, kteří na to budou dohlížet, a rozdělím úkoly.

Pozici si „odmakal“ zespona

To, že začínal na nejnižší ženijní pozici, považuje pro svůj současný post jako velké plus. Praxe je pro každého ženistu důležitá. Sbíráni zkušeností, to je k nezaplacení. „Kluci mi na začátku říkali, že jsem seděl ve skříni a neprojevoval se,“ směje se sympatický ženista. „Bál jsem se zkrátka ukázat, protože jsem přece byl nováček, mezi těmi zkušenými ženisty. Proto jsem poslouchal a nasával zkušenosti. Dodnes toho nelituji.“ Připomíná, že k této profesi by se mělo přistupovat s určitou pokorou a respektem k těm zkušenějším. „Dělat hned od začátku machra se určitě nevyplácí. Jak přistupujete k těm, co jsou nad vámi, tak oni přistupují k vám,“ upozorňuje Svoboda. „Pamatují si, že svého pohledu tříadvacetiletého kluka, jak jsem měl v partě zkušené mazáky, a ti se s námi vůbec nepárali. Ve chvíli, kdy někdo byl za machra, nechali ho v tom vykoupat se vším všudy. Ale nikdy nenechali nikoho padnout úplně na hubu. I to dělá kolektiv, kdy se jeden musí spolehnout na druhého.“

Trhání je koncert

„V této profesi se musíte pořád učit, nemůžete stavět jenom na tom, že jste se kdysi něco naučili,“ konstatuje rotmistr. „Jenom těch druhů munice co je, mění se způsoby naší práce, spolupracujeme s ostatními členskými státy NATO, se kterými společně cvičíme a navzájem si předáváme zkušenosti. Moje práce není jen o naučené teorii. Když dostanu úkol, tak už mi běhá hlavou, co budu potřebovat za materiál, kolik ho budu potřebovat, kolik lidí k tomu ideálně využiju, jak svůj úkol co nejlépe splním. Musím znát všechny podrobnosti. Například ničení kolejí musí být doslova koncert, kde jsou jasně dané noty. Jeden připravuje časované rozněcovače, další přikládá nálože, další je upevňuje a poslední zapaluje. Toto rozdělení má svůj smysl a každou činnost je potřeba neustále trénovat a drilovat v průběhu běžného výcviku. U všech trhacích prací je potřeba zvládnout nejen samotný odpal, ale právě tu přípravu, koordinaci trhacího týmu. Zrovna tu přípravnou fázi mám já osobně na trhání nejradši. Co je pro mě na trhání nejtěžší, to je odpovědnost za vojáky na úseku. Ale trhací práce nejsou nebezpečné, když víte, co máte dělat, a jak zacházet s náloživem.“

A co by vzkázal případným zájemcům o profesi ženisty?

„Být ženistou neznamená jen být vojákem, tím v armádě musíme být všichni. Jde o to, že být ženistou znamená být také schopen něco vytvořit, pomoci ostatním druhům vojsk v jejich činnosti, budovat pro ně obranná postavení, nebo jim naopak pomáhat s jejich přesunem při útoku. Může to být tvrdá práce, kterou je potřeba udělat za jakýchkoliv podmínek. Naše práce je ale vidět a je prospěšná hlavně jiným jednotkám. Sloužíme, abychom pomáhali, jak říká heslo pluku. A to nejen v armádě, ale i při katastrofách postihujících civilní obyvatelstvo,“ dodává závěrem rotmistr Oto Svoboda.

Text: Jana Deckerová,
foto: autorka a kpt. Jana Sedláčková